

การบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

Budgeting Management of Educational Institutions in Mueang
Buriram District under Buriram Primary Educational Service Area
Office 1 as Perceived by School Administrators and Teachers

Responsible for Budgeting

ศุภสร คำเสียง¹, ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ²

Supasorn Kamsiang¹, Saksit Khattiyasuwan²

คณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันรัชต์ภาคย์

1Graduate School, Rajapark Institute

E-mail: Pookpic2529@gmail.com

Abstract

This study employed a mixed-methods approach utilizing both quantitative and qualitative data. The objecting were to investigate and identify problems, limitations, and suggestions regarding budget management of educational institutions in Mueang Buriram District under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 as perceived by school administrators and teachers responsible for budgeting. The sample consisted of 128 teachers and school administrators in Mueang Buriram District. The research instrument for the quantitative study was a five-point Likert scale questionnaire, which obtained a reliability coefficient of 0.969. The statistical methods used for data analysis included percentage, mean, and standard deviation. For the qualitative part, data were collected through structured interviews with nine purposively selected key informants, including four administrators from small-sized schools, four from medium-sized schools, and one from a large and extra-large school. The interview focused on the seven aspects of school budget management. The findings revealed that. 1. The overall level of budget management of educational institutions in Mueang Buriram District, as perceived by school administrators and teachers responsible for budgeting, was high. When considering each aspect, the highest mean score was found in the area of supplies and asset management, followed by

budget preparation and proposal, while the lowest mean score was in resource mobilization. 2. Regarding problems, limitations, and suggestions for budget management, the interviews with nine school administrators under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 indicated consistent recommendations emphasizing transparency, accountability, and up-to-date operational practices in school budget management.

Keywords: Educational Institution Management; Budgeting Management of Educational Institutions; Educational Institutions in Mueang Buriram District

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงผสมผสาน โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมปัญหา ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.969 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง จำนวน 9 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 4 คน ขนาดกลาง จำนวน 4 คน และขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการระดมทรัพยากร 2. ปัญหา ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะการบริหารงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 9 คน มีข้อเสนอแนะการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนที่สอดคล้องกัน ในด้านความโปร่งใส ตรวจสอบได้และการดำเนินงานเป็นปัจจุบัน

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา; การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา; สถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์

บทนำ

นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ ที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยเร่งส่งเสริมผลักดันให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลังและความสามารถ รัฐบาลจะ

ส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม เด็กไทยทุกคนจะต้องเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน เมื่อเติบโตก็ได้เรียนหนังสือที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ส่งเสริมศักยภาพทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม และความสามารถทางกีฬา และพัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นทั้งในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและประชาชน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569 โดยมุ่งมั่นสานต่อนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ ภายใต้หลักการ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และ การศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต” ใช้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” มุ่งสร้าง “การศึกษาเท่าเทียม” ผ่านเครือข่ายการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต่อยอดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล ภายใต้แนวคิด “ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ” เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนในทุกช่วงวัยให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” มีศักยภาพและความพร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (Ministry of Education, 2024)

การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากข้อบ่งชี้และภารกิจตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พุทธศักราช 2550 ทำให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีอิสระในการบริหารงบประมาณในส่วนของที่ตั้งไว้สำหรับสถานศึกษาตามที่ได้รับกำหนดวงเงินและได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทั้งนี้ยกเว้นงบประมาณในหมวดเงินเดือน มีอิสระในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัสดุในส่วนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบหรืออยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับมอบ ตามหลักเกณฑ์รับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษาให้สถานศึกษารับบริจาคตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินและบัญชีของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พุทธศักราช 2560 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้สถานศึกษามีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถานศึกษาและจัดทำบัญชีแสดงรายการรับ จ่ายเงินและทรัพย์สินไว้เป็นหลักฐานและให้สรุปรายการบัญชีทรัพย์สินดังกล่าว (Ministry of Education, 2003)

การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจในงานอย่างถ่องแท้มีความรอบคอบละเอียด สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างลงตัวและที่สำคัญคือการบริหารมีความโปร่งใสยุติธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร เป็นสิ่งที่ควรศึกษาเพื่อนำไปใช้พัฒนาและเรียนรู้การบริหารสถานศึกษาให้สถานศึกษาเป็นสถานที่พัฒนามนุษย์อย่างแท้จริง (Singkaew, T. 2016)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการความสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ และ

การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเล็งเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มากำหนดเป็นคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ด้วย เพื่อสอดคล้องกับการดำเนินการที่แสดงถึงการจัดการ ความเสี่ยงจึงได้จัดทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยได้จัดลำดับ ความสำคัญที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตจากผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 3 ข้อ ดังนี้ ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้าน ผลประโยชน์ส่วนตน จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงกับผลประโยชน์ส่วนรวม 1. รับรางวัลจากเจ้าหน้าที่รัฐ/ บุคคลอื่น ที่มาติดต่องานซึ่งตนเองได้ทำไปโดยหน้าที่ หรือการละเว้นการ กระทำตามหน้าที่ของตน หรือที่เป็นการ โน้มน้าวให้ละเว้นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลใดที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง 2. การมาทำงานสายกว่าเวลาที่ กำหนด 3. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทบูรณาการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 -2579) และเป็นไปตามแนวทางการจัดทำงบประมาณใน ลักษณะการบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประเด็นการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ 2567 (Buriram Primary Educational Service Area Office 1, 2024)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและปัญหาที่เกิดขึ้น จึงมีความสนใจศึกษาเพื่อ เป็นแนวทางในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานงบประมาณของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการบริหารงานงบประมาณ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาสถานศึกษาในด้านการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนก ตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
3. เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ตามขอบข่ายงานที่กำหนดในกฎกระทรวง การบริหารงานงบประมาณ 7 ด้าน (Ministry of Education, 2003) ดังนี้ 1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ 2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ

3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน 4. ด้านการระดมทรัพยากร 5. ด้านการบริหารการเงิน 6. ด้านการบริหารการบัญชี 7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 94 แห่ง จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ทั้งหมด 188 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2567 โดยการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:607-610 อ้างอิงจาก (Silpcharu, T. 2017) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 128 คนโดยวิธีการจับฉลาก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.969

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 ในการศึกษาครั้งนี้แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายทางการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยการใช้การสัมภาษณ์ เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงจำนวน 9 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 4 คน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 4 คน และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาทางการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 94 โรงเรียน

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษานี้ ระหว่าง มิถุนายน 2567 ถึง กรกฎาคม 2568

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ที่เกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารายละเอียดที่เสนอตามลำดับ

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่การบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผนการจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ผู้บริหารเป็นบุคคลที่ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น หรือกลุ่มเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ผู้บริหารเป็นผู้บังคับการพฤติกรรมของผู้อื่น การทำงานของผู้บริหารอาจใช้แรงจูงใจการสั่งการ หรือการใช้กฎระเบียบในการบังคับบัญชาคนอื่นให้ทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นหลัก (Wannarat, A. 2013)

การบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานงบประมาณหรือที่เรียกว่าการบริหารงานการเงินและพัสดุสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน ได้

ดำเนินการโดยยึดหลักกฎหมายระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการดำเนินการสำหรับราชการที่เป็นสถานศึกษาในทุกสังกัด การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB) ให้มีการจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากค่าบริการมาใช้บริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหาร งบประมาณไว้ ดังนี้ 1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2. การจัดสรรงบประมาณ 3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน 4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5. การบริหารการเงิน 6. การบริหารบัญชี 7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ (Ministry of Education, 2003)

จึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของงานบริหารงบประมาณในสถานศึกษา คือ ส่วนหนึ่งในการบริหารสถานศึกษา ที่สำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายทุกระดับ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่วางแผนไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสถานศึกษา ได้รับผลประโยชน์อย่างสูงสุด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน โดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท รายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ เลือกตอบ ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.969

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) 2) หาค่าหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของ Cronbach

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ค่าความถี่(Frequency) 2) ร้อยละ (percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการเสนอความคิดเห็นตามประเด็นข้อคำถามจากการสัมภาษณ์ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยข้อความที่จะวิเคราะห์จัดประเด็นที่มีความหมายไปในทางเดียวกันนำเสนอเชิงพรรณนาความเรียง

ผลการศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

Table 1 Mean and Standard Deviation of Budget Administration in Educational Institutions in Mueang Buri Ram District, as Perceived by School Administrators and Budget Practitioners under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, Overall and by Aspect.

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน	n = 128			
	\bar{X}	แปลผล	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.20	มาก	0.43	ต่ำมาก
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.15	มาก	0.45	ต่ำมาก
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การดำเนินงาน	4.12	มาก	0.46	ต่ำมาก
4. ด้านการระดมทรัพยากร	4.12	มาก	0.42	ต่ำมาก
5. ด้านการบริหารการเงิน	4.17	มาก	0.48	ต่ำมาก
6. ด้านการบริหารการบัญชี	4.12	มาก	0.50	ต่ำ
7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.27	มาก	0.41	ต่ำมาก
รวม	4.17	มาก	0.33	ต่ำมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและรายด้าน

Table 2 Comparison of Budget Administration in Educational Institutions in Mueang Buriram District as Perceived by School Administrators and Teachers Responsible for Budget Operations under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, Classified by Position: Overall and by Aspect.

การบริหารงานงบประมาณ	ผู้บริหาร สถานศึกษา		ครูผู้ปฏิบัติ งานด้าน งบประมาณ		โดยรวม		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ	4.26	.32	4.17	.45	4.20		
2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ	4.13	.47	4.15	.45	4.15	.45	-.244	.808
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน	4.15	.43	4.11	.47	4.12	.46	.333	.740
4. ด้านการระดมทรัพยากร	4.24	.32	4.09	.44	4.12	.42	1.555	.122
5. ด้านการบริหารการเงิน	4.23	.46	4.16	.49	4.17	.48	.596	.552
6. ด้านการบริหารบัญชี	4.20	.50	4.10	.51	4.12	.50	.883	.379
7. ด้านการบริหารพัสดุและ สินทรัพย์	4.26	.37	4.28	.42	4.27	.41	-.248	.805
ค่าเฉลี่ย	4.21	.21	4.15	.35	4.17	.33	.773	.441

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า เมื่อพิจารณาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบ การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

Table 3 Comparison of Budget Administration in Educational Institutions in Mueang Buriram District as Perceived by School Administrators and Budget-Responsible Teachers under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, Classified by School Size: Overall and by Aspect.

การบริหารงาน งบประมาณ	ขนาด เล็ก		ขนาด กลาง		ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ		โดยรวม		F	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการจัดทำและเสนอ ของงบประมาณ	4.21	.43	4.16	.42	4.83	.00	4.20	.43	2.477	.088
2. ด้านการจัดสรร งบประมาณ	4.09	.41	4.20	.50	4.75	.00	4.15	.45	2.600	.078
3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและ รายงานผลการดำเนินงาน	4.09	.44	4.15	.48	4.60	.56	4.12	.46	1.369	.258
4. ด้านการระดมทรัพยากร	4.07	.41	4.18	.42	4.50	.23	4.12	.42	1.740	.180
5. ด้านการบริหารการเงิน	4.10	.49	4.24	.46	5.00	.00	4.17	.48	4.162	.018*
6. ด้านการบริหารบัญชี	4.07	.48	4.15	.53	4.75	.35	4.12	.50	1.963	.145
7. ด้านการบริหารพัสดุและ สินทรัพย์	4.27	.41	4.26	.34	4.70	.42	4.27	.41	1.040	.357
ค่าเฉลี่ย	4.13	.30	4.19	.34	4.73	.06	4.17	.33	3.576	.031*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน ผู้ศึกษาจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเซฟเพ่

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

Table 4 Pairwise Comparison of Mean Scores on Budget Administration in Educational Institutions in Mueang Buriram District as Perceived by School Administrators and Teachers Responsible for Budget Operations under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, Classified by School Size of Respondents.

ด้าน	การเปรียบเทียบรายคู่	\bar{X}	ขนาดของโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ
โดยรวม			4.13	4.19	4.73
	ขนาดเล็ก	4.13	-	-.06	-.60*
	ขนาดกลาง	4.19	-	-	-.54*
	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	4.73	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมแตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

Table 5 Pairwise Comparison of Mean Scores on Budget Administration in Educational Institutions in Mueang Buriram District as Perceived by School Administrators and Teachers Responsible for Budget Operations under the Buriram Primary Educational Service Area Office 1, Classified by School Size of Respondents.

ด้าน	การเปรียบเทียบรายคู่	\bar{X}	ขนาดของโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ
5. ด้านการบริหารการเงิน			4.10	4.24	5.00
	ขนาดเล็ก	4.10	-	-.14	-.90*
	ขนาดกลาง	4.24	-	-	-.76*
	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	5.00	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนของ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการบริหารการเงินแตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ เพื่อสรุปแนวทางการบริหารงานงบประมาณ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสามขนาด มีแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ พบว่า สถานศึกษาวิเคราะห์นโยบายและบริบทภายในภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ

2. ด้านการจัดสรรงบประมาณ พบว่า สถานศึกษาดำเนินการจัดสรรงบประมาณ โดยพิจารณาตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม เพื่อกำหนดงบประมาณตามกรอบที่ได้จัดทำไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ กฎ และระเบียบของทางราชการ

3. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน พบว่า ขั้นตอนและกระบวนการของการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ต้องชัดเจน การตรวจสอบและอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในของสถานศึกษา ควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อความโปร่งใส และตรวจสอบได้

4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีแนวทางในการระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นเพิ่มเติม นอกจากงบประมาณจากทางราชการ ดำเนินการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อประชาสัมพันธ์การระดมทุนการจัดประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อเสนอแนวทางสนับสนุน จัดกิจกรรมระดมทุนจากการรับบริจาคจากศิษย์เก่า ชุมชน ผู้ปกครอง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินการเหล่านี้จะมีแผนการระดมทรัพยากรและทุนรองรับอย่างชัดเจน

5. ด้านการบริหารการเงิน พบว่า การบริหารการเงินจะต้องดำเนินการอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานการรับเงินและการจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ ประกอบการอนุมัติ การบันทึกรับจ่ายเงินสดทุกครั้ง การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเงินสดคงเหลือประจำวันเพื่อการเก็บรักษาเงินตามเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

6. ด้านการบริหารบัญชี พบว่า การจัดทำบัญชีในสถานศึกษาจะต้องสอดคล้องกับเอกสารหลักฐาน เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีถูกต้อง ตรวจสอบได้ และเป็นปัจจุบัน

7. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ พบว่า สถานศึกษาดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ ครุภัณฑ์ และประมาณการค่าเสื่อมราคา ให้ถูกต้องตามระเบียบราชการ และให้เป็นปัจจุบัน ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ถูกต้อง และตรวจสอบได้ โดยลงทะเบียนทุกครั้งเมื่อมีการจัดซื้อ

อภิปรายผล

เชิงปริมาณ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการระดมทรัพยากร ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจสอบพัสดุ - ครุภัณฑ์ ซ่อมแซมและจำหน่ายพัสดุ ตามระเบียบและกฎหมาย พร้อมทั้งมีการจัดทำทะเบียนคุมสินทรัพย์ วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน อย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับ (Thongudom, C. 2021) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ ได้รับการพัฒนาตนเองในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาอยู่เสมอ ตามระเบียบและกฎหมาย พร้อมทั้งมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ที่อยู่ในการครอบครอง จัดทำทะเบียนคุมสินทรัพย์ วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน อย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับ (Yim Yong, V. 2019) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ผลการวิจัย พบว่า เปรียบเทียบการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จำแนกตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ด้านการระดมทรัพยากรอยู่ในด้านที่ต้องปรับปรุง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในเรื่องที่โรงเรียนควรดำเนินการให้มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ (Yenwattana, D. 2019) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ

เชิงคุณภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 9 คน เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะการบริหารงานงบประมาณสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังนี้

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ สถานศึกษาวิเคราะห์นโยบายและบริบทภายในภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ เพื่อดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา สอดคล้องกับ (Chotipibul, J. & Manyanon, S. 2022) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้กล่าวถึงแนวทางการบริหารงานด้านงบประมาณ ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง มีปฏิทินในการดำเนินงานตามแผนงบประมาณ บุคลากรผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบการตรวจสอบภายในควรตรวจสอบได้ทุกด้านและเป็นขั้นตอน

2. การจัดสรรงบประมาณ สถานศึกษาดำเนินการจัดสรรงบประมาณ โดยพิจารณาตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละกิจกรรม ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ กฎ และระเบียบของทางราชการ สอดคล้องกับ (Yimong, V. 2019) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทางนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณในแต่ละโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานโครงการ กำหนดจุดประสงค์เพื่อจัดทำและเสนอของบประมาณ มีการจัดโครงสร้างการบริหารงบประมาณไว้อย่างชัดเจน

3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน ขั้นตอนและกระบวนการของการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ต้องชัดเจน การตรวจสอบและอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เพื่อความโปร่งใส และตรวจสอบ สอดคล้องกับ (Thongudom, C. 2021) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ เช่น สถานศึกษาต้องวิเคราะห์กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการจัดสรรงบประมาณ เช่น สถานศึกษาควรวิเคราะห์กิจกรรมตามภารกิจที่ต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน เช่น สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามผล และนิเทศผลการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ ด้านการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา เช่น สถานศึกษาควรจัดทำทะเบียนข้อมูลหรือแนวปฏิบัติในการจัดหารายได้ ด้านการบริหารการเงิน เช่น สถานศึกษาเก็บเงินไว้เบิกเหลืออ้อมปีให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ด้านการบริหารบัญชี เช่น สถานศึกษามีการบันทึกและสรุปบัญชีประจำวันอย่างเป็นปกติ และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เช่น สถานศึกษาควรจัดทำระเบียบการใช้สินทรัพย์ที่เกิดจากการจัดหาของสถานศึกษา

4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา สถานศึกษามีแนวทางในการระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นเพิ่มเติม ดำเนินการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่น การดำเนินการเหล่านี้จะมีแผนการระดมทรัพยากรและทุนรองรับอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (Chotipibul, J. & Manyanon, S. 2022) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้กล่าวถึงแนวทางการบริหารงานด้านงบประมาณ ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง มีปฏิทินในการดำเนินงานตามแผนงบประมาณ บุคลากรผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบการตรวจสอบภายในควรตรวจสอบได้ทุกด้าน ใช้หลักการมีส่วนร่วมกิจกรรมผ้าป่าเพื่อการศึกษา และส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ด้านบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ด้านการเงิน และด้านบัญชีให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

5. การบริหารการเงิน การบริหารการเงินจะต้องดำเนินการอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานการรับเงินและการจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ การจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อรองรับการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินการทั้งหมดต้องเป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ สอดคล้องกับ (Intapink, M. et al., 2024) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา กลุ่มการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล คือ ควรพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ,ระบบข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ทางการเงิน ทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน และหลักฐานการจ่ายเงินครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA , ระบบข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ทางการเงิน และหลักฐานการจ่ายเงิน

6. การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีในสถานศึกษาจะต้องสอดคล้องกับเอกสารหลักฐาน เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีถูกต้อง ตรวจสอบได้ และเป็นปัจจุบัน จัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้การตรวจสอบติดตามและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (Yenwattana, D. 2019) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ได้กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียน ด้านการเงิน การบัญชี เกี่ยวกับ เอกสารการเงิน บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การบัญชีเงิน และพัสดุ ควรตั้งใจศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และหนังสือสั่งการต่างๆ เกี่ยวกับการเงินเพื่อให้การบริหารเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ สถานศึกษาดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ ครุภัณฑ์ และประมาณการค่าเสื่อมราคา ให้ถูกต้องตามระเบียบราชการ และให้เป็นปัจจุบัน ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ถูกต้อง และตรวจสอบได้ ถูกต้องตามระเบียบราชการ เพื่อให้สามารถบริหารพัสดุและทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (Chotipibul, J. & Manyanon, S. 2022) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้กล่าวถึงแนวทางการบริหารงานด้านงบประมาณ ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง มีปฏิทินในการดำเนินงานตามแผนงบประมาณ บุคลากรผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบการตรวจสอบภายในควรตรวจสอบได้ทุกด้านและเป็นขั้นตอน

สรุปผล

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการระดมทรัพยากร

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหา ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบทางด้านการเงิน บัญชี พัสดุ ประจำปีจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานโครงการ จากแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา ให้เป็นปัจจุบัน อย่างโปร่งใสเป็นระบบและตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่อง การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แบ่งเป็น 7 ด้าน โดยเรียงตามลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละด้านเพื่อเป็นแนวทางการนำไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านการระดมทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรมีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำข้อมูลสารสนเทศการระดมทรัพยากร และการรับจ่ายทุนการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ที่ถูกต้องและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ควรจัดให้มีการใช้ระบบสารสนเทศที่เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการด้านงบประมาณให้สอดคล้องกับกิจกรรมของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา

3. ด้านการจัดสรรงบประมาณ ควรจัดให้มีการวิเคราะห์กิจกรรมภาระงานที่ต้องดำเนินงานตามแผนงานและโครงการโดยจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดงบประมาณตามกรอบที่ได้รับ

4. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน ควรจัดให้มีการตรวจสอบภายใน และควรมีการตรวจสอบทางด้านการเงิน บัญชี พัสดุ ประจำปี จากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

5. ด้านการระดมทรัพยากร ควรจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการระดมทรัพยากร

6. ด้านการบริหารการเงิน ควรจัดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเงินคงเหลือประจำวันของสถานศึกษาในการเก็บรักษาเงินตามหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และมีหลักฐานการรับเงินและการจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณและเงินรายได้แผ่นดินตามระเบียบกระทรวงการคลัง

7. ด้านการบริหารบัญชี ควรจัดให้มีการจัดทำบัญชี บันทึกการเปิดบัญชีและการรายงานทางบัญชีให้ถูกต้องตามระเบียบ เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้

8. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ควรจัดให้มีการจัดทำบัญชีพัสดุ – ครุภัณฑ์ และประมาณการค่าเสื่อมราคา ตามระเบียบให้เป็นปัจจุบัน และมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ที่อยู่ในการครอบครอง โดยใช้ระบบสารสนเทศ (EMIS)

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารงบประมาณส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ

Figure 1 Budget Management of Educational Institutions as Perceived by School Administrators and Teachers

Responsible for Budget Operations.

จากโมเดลดังกล่าวทำให้ทราบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 นั้นมีประสิทธิภาพในระดับสูงเมื่อมีระบบการจัดการพัสดุและสินทรัพย์ที่ชัดเจน ควบคู่กับกระบวนการจัดทำและเสนอของบประมาณที่เป็นระบบ ขณะเดียวกัน การระดมทรัพยากรยังเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม ตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรไม่ส่งผลต่อการรับรู้ด้านการบริหารงบประมาณ แต่ขนาดของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพด้านการบริหารการเงิน ดังนั้น การพัฒนาระบบตรวจสอบภายใน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ และการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

References

- Buriram Primary Educational Service Area Office 1. (2024a). *Annual action plan for fiscal year B.E. 2567 (2024)*. Buriram, Thailand: Buriram Primary Educational Service Area Office 1.
- Buriram Primary Educational Service Area Office 1. (2024b). *Report on the implementation of corruption risk management for fiscal year B.E. 2567 (2024)*. Buriram, Thailand: Buriram Primary Educational Service Area Office 1.
- Chotphibun, C., & Monyanon, S. (2022). *Budget administration of schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area Office* (Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University).
- Intaping, M., et al. (2024). *Budget administration in the digital era of educational institutions under the Welfare Education Group, Special Education Bureau*, Chiang Mai Province. MCU Ubon Review Journal.
- Ministry of Education. (2002). *National Education Act B.E. 2542 (1999) and Amendments (No. 2) B.E. 2545 (2002)*. Bangkok, Thailand: Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2003). Ministerial regulation on the administration and scope of duties of basic education institutions as juristic persons under educational service area offices B.E. 2546 (2003). Bangkok, Thailand: Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2024). *Education policy of the Ministry of Education for fiscal years B.E. 2568–2569 (2025–2026)*. Bangkok, Thailand: Ministry of Education.
- Singkaew, T. (2016). *Problems and obstacles in budget administration of educational institutions*. *Journal of Education*, Chiang Mai University.
- Sinjaru, T. (2020). *Research and statistical data analysis with SPSS and AMOS (18th ed.)*. Bangkok, Thailand: Business R&D.
- Thong-udom, C. (2021). *Guidelines for budget administration of educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya* (Master's thesis, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University).
- Yenwattana, D. (2019). *Problems and development guidelines for budget administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office 23* (Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University).
- Yimyong, W. (2019). *Budget administration in basic education institutions under the Secondary Educational Service Area Office 5* (Master's thesis, Srinakharinwirot University).